

## SZOCIÁLPOLITIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK

|                                             |                                               |
|---------------------------------------------|-----------------------------------------------|
| Indított specializációk:                    | foglalkoztatáspolitikai specializáció         |
| Képzési terület, képzési ág:                | társadalomtudomány                            |
| Képzési ciklus:                             | mester (MA)                                   |
| Képzési forma (tagozat):                    | nappali                                       |
| A szakért felelős kar:                      | Bölcsészettudományi Kar                       |
| Képzési idő:                                | 4 félév                                       |
| Az oklevélhez szükséges kreditek száma:     | 120                                           |
| Az összes kontaktóra száma                  | 1200                                          |
| Szakmai gyakorlat ideje, kreditje, jellege: | 240 óra, 8–12 kredit, intézményekben, terepen |
| Szakfelelős:                                | Prof. Dr. Csoba Judit                         |
| Specializációfelelős:                       | Prof. Dr. Csoba Judit                         |

## A SZAK KÉPESÍTÉSI ÉS KIMENETI KÖVETELMÉNYEI:

1. A mesterképzési szak megnevezése: szociálpolitika (Social Policy)
2. A mesterképzési szakon szerezhető végzettségi szint és a szakképzettségoklevélben szereplő megjelölése  
végzettségi szint: mester- (magister, master; rövidítve: MA-) fokozat  
szakképzettség: okleveles szociálpolitikus  
szakképzettség angol nyelvű megjelölése: Social Policy Expert  
választható specializációk: foglalkoztatáspolitikai, területi szociálpolitika
3. Képzési terület: társadalomtudomány
4. A mesterképzésbe történő belépésnél előzményként elfogadott szakok
  - 4.1. Teljes kreditérték beszámításával vehető figyelembe: a szociális munka, a szociálpedagógia alapképzési szak.
  - 4.2. Meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá: a szociológia, a társadalmi tanulmányok, a politológia, a politikatudományok alapképzési szak.
  - 4.3. A 9.3. pontban meghatározott kreditek teljesítésével vehetők figyelembe továbbá azok az alapképzési és mesterképzési szakok, illetve a felsőoktatásról szóló 1993. évi LXXX. törvény szerinti szakok, amelyeket a kredit megállapításának alapjául szolgáló ismeretek összevetése alapján a felsőoktatási intézmény kreditátviteli bizottsága elfogad.
5. A képzési idő félévekben: 4 félév
6. A mesterfokozat megszerzéséhez összegyűjtendő kreditek száma: 120 kredit  
a szak orientációja: kiegyensúlyozott (40-60 százalék)  
a diplomamunka készítéséhez rendelt kreditérték: 20 kredit  
intézményen kívüli összefüggő gyakorlati képzés minimális kreditértéke: 8 kredit  
a szabadon választható tantárgyakhoz rendelhető minimális kreditérték: 6 kredit
7. A szakképzettség képzési területek egységes osztályozási rendszere szerinti tanulmányi területi besorolása: 762/0923
8. A mesterképzési szak képzési célja és a szakmai kompetenciák  
A képzés célja szociálpolitikai szakemberek képzése, akik a megszerzett elméleti és módszertani ismereteik birtokában képesek a társadalom- és szociálpolitika területén a szakpolitika alkotásában való részvételre, az ellátórendszer működtetésében való közreműködésre, a társadalmi érdekek képviselésére, valamint a társadalom- és szociálpolitika elméleti művelésére, kutatására és oktatására. Felkészültek tanulmányaik doktori képzésben történő folytatására.
  - 8.1. Az elsajátítandó szakmai kompetenciák  
A szociálpolitikus
    - a) tudása  
Magas szinten ismeri, érti és értelmezi a legfontosabb társadalomtudományi összefüggéseket. Ismeretekkel rendelkezik különösen a társadalmi egyenlőtlenség, a társadalmi igazságosság, a társadalmi kockázatok, az emberi és állampolgári jogok összefüggéseiről.

Ismeri és érti a szociálpolitika elméletét megalapozó társtudományok, a szociológia, a jóléti közgazdaságtan, az állam- és jogtudomány, a politikatudomány fogalmi rendszereit, lényegi összefüggéseit és főbb gondolkodási irányzatait.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a társtudományoknak azokkal a részterületein, melyek szükségesek a szociálpolitika műveléséhez.

Elmélyült ismeretekkel rendelkezik a szociálpolitika minden fontosabb szegmenséről, érti az annak működését meghatározó folyamatokat, ezek közé tartoznak különösen a szociálpolitika korszerű elméletei, felfogásmódjai, a történeti és jelenkori modelljei, a hazai és nemzetközi szociálpolitikai rendszerek felépítését és működését befolyásoló ideológiai, gazdasági, politikai tényezők, a szociális biztonság és a szociális védelem intézmény- és ellátórendszerei, továbbá az azok felépítését és működését befolyásoló elméleti, módszertani és más tényezők.

Birtokában van a szociálpolitikai szakmai munkában közvetlenül alkalmazható módszertani tudástartalmaknak, különösen a szociálpolitikai kutatás és elemzés, a szociálpolitikai tervezés és politikaalkotás, szociális közszolgáltatások és intézmények szervezése és vezetése területén.

Ismeri és érti a szociálpolitikai intézmény- és eszközrendszert érintő metodológiai fejlesztések lényegét, átlátja a főbb fejlődési tendenciákat.

Ismeri és érti a hazai, európai és globális társadalmi problémákat, ismereteibirtokában képes értelmezni a társadalmi problémák létrejöttét, hatásait, értelmezését, kezelését befolyásoló tényezőket.

Ismeretei kiterjednek különösen azoknak a tényezőknek a szerepére, amelyek gátolják fontos szükségletek kielégítését, az erőforrások méltányos és funkcionális elosztását.

Ismeretei birtokában eligazodik a társadalmi döntéshozatali mechanizmus működési módjában és hatásaiban, továbbá képes értelmezni az érdekötköztetés és az érdekvérvényesítés szociálpolitikában jelentőséggel bíró fajtáit és alkalmazásuk módját.

Ismeri és érti a korábban megtanult idegen nyelvek szaknyelvi anyagát, ennek birtokában képes idegen nyelvű szakmai forrás felhasználására.

Ismeri, érti és folyamatosan fejleszti azt a tudásanyagot, amely magabiztos szellemi, műveltségi háttérrel ad a társadalomtudományok magasabb szintű műveléséhez, az eredményes és hatékony értelmiségi munkához.

#### b) képességei

Ismeretei birtokában képes a társadalmi folyamatok, különösen a társadalmi szükségletek, problémák és kockázatok tudományos igényű és interdiszciplináris elemzésére.

Képes a szociálpolitika szakmai feladatainak megoldása során az önálló elemzésre, értékelésre és a különböző következtetések szintetizálására.

Képes azoknak a tényezőknek az elemzésére, amelyek a szociálpolitikára hatást gyakorolhatnak.

Képes a szociálpolitikai tevékenység társadalmi, gazdasági hatékonyságának, társadalmi elfogadottságának mérésére.

Képes társadalom- és szociálpolitikai rendszerek, szociális védelmi és ellátórendszerek komplex elemzésére.

Rendelkezik a racionális elemzés, problémamegoldás, döntéshozatal, érvelés képességével, melynek birtokában képes a szociálpolitika területére tartozó szakmaifeladatok megoldására.

Képes beavatkozási folyamatok és szakpolitikai döntések tervezésére, menedzselésére, megvalósítására.

Képes közösségek szervezésére és fejlesztésére, érdekeik képviselésére, szociális közigazgatási tevékenységre, szociális ellátórendszerek szervezésére, szociális intézmények fenntartói, illetve vezetői feladatainak ellátására.

Képes társadalmi szervezetek létrehozásában és működtetésében való közreműködésre.

A társadalom- és szociálpolitika területén képes a hazai és külföldi tudományos ésszakmai források feltárására, feldolgozására és szakmai munkája során a leszűrt következtetések gyakorlati alkalmazására.

Szakterületének egyes részterületein képes kutatási tervek, fejlesztési programok, tervezetek, dokumentumok kidolgozására.

Képes a sikeres kommunikációra különböző személyekkel, csoportokkal, illetve a nyilvánossággal.

Képes a szervezeten belüli és a szervezeten kívüli együttműködésre; így különösen szervezeten belüli folyamatok irányítására, interdiszciplináris teamben, nemzetközi együttműködésben folyó tevékenységre, projekt keretében történő munkavégzésre.

Rendelkezik az önálló, kreatív munkavégzés képességével, mely alapján képes önálló szakmai koncepciók kidolgozására, ismeretei és szakmai nézőpontja megújítására, koncepciójának képviselőtére és mások koncepciójának elfogadására.

c) attitűdje

Kritikusan ítéli meg a társadalomtudományokra, különösen pedig a szociálpolitikára vonatkozó felfogásokat.

Tisztában van a szociálpolitika tényalapú, továbbá érdek- illetve értékelkötelezett felfogásmódjaival, ezért reflexív szakemberként kialakítja és képviseli saját nézőpontját.

Felismeri a társadalomtudományok, különösen pedig a szociálpolitika-tudomány nyitottságát és sokszínűségét korlátozni igyekvő törekvéseket, és képviseli tudományterületét.

Felismeri a szociálpolitika művelése szempontjából releváns társadalmi értékeket, és a társadalmi igazságosságot és esélyegyenlőséget középpontba helyezve képviselőket.

Felismeri a szociális védelem és biztonság intézményrendszerét torzító politikai, bürokratikus, jogi, gyakorlati törekvéseket, és képviseli szakmai meggyőződését.

Törekszik a globális és helyi viszonyok komplex megértésére, azok egymásra tekintettel történő kezelésére.

Szakterületén nyitott, befogadó, ugyanakkor kritikus minden szakmai innovációs törekvessel szemben, figyelembe veszi azok tényalapú, érték- és érdekkötött szempontjait.

Elkötelezetten és aktívan támogat munkahelyi pozíciójában és a közéletben minden olyan törekvést, amely a társadalmi esélyegyenlőség javítását szolgálja.

Nyitott és elkötelezett a nemzetközi szakmai kapcsolatok ápolásának minden együttműködési formája iránt.

Nyitott minden felkérésre, amely arra irányul, hogy tegye közkincsé tudását, ismereteit.

d) autonómiája és felelőssége

Szakmai tevékenysége során önállóan és felelősségteljesen vesz részt a szociális szakpolitika alakításában.

A hazai és nemzetközi szakmai folyamatok ismeretében képes szakmaiállásfoglalás kialakítására és képviselőtére.

Elkötelezett szociálpolitikus szakemberként önállóan és felelősségteljesen részt a szociálpolitikai rendszerek korszerűsítésében és továbbfejlesztésében.

Legjobb tudása szerint, elkötelezetten szolgálja a szociálpolitika által képviselt társadalmi és szakmai érdekeket.

Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezeti egységek, szolgáltató szervezetek létrehozásában és irányításában.

Önállóan és felelősségteljesen vesz részt munkaszervezetének működtetésében, szakmai koncepciók kidolgozásában, megvitatásában és megvalósításában.

Felelősségteljesen építi fel szakmai karrierjét, és támogatja az általa irányított munkatársak szakmai életpályájának kibontakoztatását.

Munkavégzési és társadalmi konfliktushelyzetekben önállóan és felelősen hozza meg döntéseit, következetesen képviselve a rábízottak érdekeit.

### 8.1.2. Foglalkoztatáspolitikai specializáció továbbá a szociálpolitikus

#### Ismeretei

Ismeri és érti a munka világának változásait és ennek társadalmi, gazdasági összefüggéseit, a társadalmi hátrányok munkaerő-piaci gyökereit.

Ismeri és érti a foglalkoztatást meghatározó tényezőket, a munka világával összefüggő politizálást, igazgatást és közszolgáltatást.

Ismeri és érti a munkaerő-piaci folyamatokat és a foglalkoztatáspolitikát befolyásoló eszközrendszert.

#### b) képességei

Módszertani ismeretei birtokában képes a munkaerő-piaci és foglalkoztatási rendszerek komplex elemzésére, szakpolitikai elemzés és értékelő kutatás készítésére.

A munkaerő-piaci és foglalkoztatáspolitikai elemzések körében képes szakpolitikai tervezetek kidolgozására, projekt munkára, érdekképviselői tevékenységekre, illetve közigazgatási és szolgáltató szervezetek keretében végzett munkára.

### 8.1.3. Területi szociálpolitika specializáción a szociálpolitikus

#### a) tudása

Ismeri és képes értelmezni a területi tényezők társadalmi szerepét, a területi tényezők társadalmi, gazdasági, foglalkoztatási és más hatásait, a társadalmi hátrányok területi összefüggéseit, és a politizálás, igazgatás, közszolgáltatás területi, illetve helyi kereteit.

Magas szinten ismeri a területi szociálpolitikát meghatározó tényezőket, típusait és hatásrendszerét.

#### b) képességei

Képes a területfejlesztésre, illetve a területi szociális ellátásra irányuló rendszerek komplex elemzésére a területfejlesztési politikák és eszközök, vidékfejlesztés, humán erőforrás fejlesztés, regionális, kistérségi és települési szociálpolitika működése területén.

Módszertani ismeretei birtokában képes a területfejlesztés és a területi szociálpolitika körében szakpolitika-elemzés, értékelő kutatás, illetve más értékelő módszer alkalmazására.

A területfejlesztés és a területi szociálpolitika körében képes szakpolitikai tervezetek kidolgozására, projekt munkára, érdekképviselői tevékenységre, illetve közigazgatási és szolgáltató szervezetek keretében végzett munkára.

### 9. A mesterképzés jellemzői

#### 9.1. Szakmai jellemzők

9.1.1. A szakképzettséghez vezető tudományágak, szakterületek, amelyekből a szak felépül, társadalomtudományok (szociológia, multidiszciplináris társadalomtudományok) 70-90 kredit, amelyből

társadalom- és szociálpolitika 50-70 kredit,

állam- és jogtudomány, gazdaságtudomány, bölcsészettudomány 10-40 kredit.

9.1.2. A választható specializációk a szakterület műveléséhez:

a) foglalkoztatáspolitikai,

b) területi szociálpolitika.

A választható specializációk minimális kreditértéke a képzés egészén belül 30 kredit.

#### 9.2. A szakmai gyakorlat követelményei

A szakmai gyakorlat a szociálpolitika műveléséhez kapcsolódó, projektszerű, külső terepen végzett, összesen legalább 240 óra intenzív szakmai munkát jelent, amelynek kreditértéke 8-12 kredit. A külső terepen folyó terepgyakorlatokon kívül aterepgyakorlat részét képezik a nem terepen folyó képzési formák is (kutatási terepmunka és a kutatást feldolgozó szeminárium, műhelyszeminárium és projektgyakorlat, a gyakorlathoz, a terepeken folyó szakmai munkához kapcsolódó kiscsoportos feldolgozó szeminárium).

A terepgyakorlat feladata, hogy a hallgató képessé váljon az elméleti, módszertani ismeretek, valamint a képzés során megszerzett új gyakorlati tapasztalatok integrálására; továbbá hogy a hallgató elsajátítsa a mesterképzési szakon megszerezhető gyakorlati kompetenciákat. A hallgató – az intézmény döntése alapján

a gyakorlatnak legfeljebb egyharmad részét teljesítheti saját munkahelyén.

9.3. A 4.2. és 4.3. pontban megadott oklevéllel rendelkezők esetén a mesterképzési képzési ciklusba való belépés minimális feltételei

A mesterképzésbe való belépéshez szükséges minimális kreditek száma:

a 4.2. pont szerinti szakokon szerzett oklevél estében 30 kredit a szociális munka és a szociálpolitika alapismereteiből,

a 4.3. pont szerinti szakokon szerzett oklevél estében legalább 60 kredit a szociális munka, a szociálpolitika, a szociológia és a jogtudomány alapismereteiből, amelyből legalább 15 kredit a szociális munka és legalább 15 kredit a szociálpolitika területéről.

A mesterképzésbe való felvétel feltétele, hogy a hallgató a korábbi tanulmányai alapján a 4.2. pontban meghatározott oklevéllel rendelkezők estében legalább 15 kredittel,

a 4.3. pontban meghatározott oklevéllel rendelkezők estében legalább 30 kredittel rendelkezzen.

A hiányzó krediteket a felsőoktatási intézmény tanulmányi és vizsgaszabályzatában meghatározottak szerint meg kell szerezni.

## A SZOCIÁLPOLITIKA MESTERKÉPZÉSI SZAK KREDITLISTÁJA

| Kód                         | Tantárgy                                                | Óra | Telj. | Kredit | Előfeltétel | Félév |
|-----------------------------|---------------------------------------------------------|-----|-------|--------|-------------|-------|
| Szakmai törzsanyag          |                                                         |     |       | 39     |             |       |
| BTSZ100MA-K3                | Európai társadalompolitikák I.                          | 2   | koll  | 3      | -           | 1.    |
| BTSZ101MA-K3                | Európai társadalompolitikák II.                         | 2   | gyj   | 3      | -           | 1.    |
| BTSZ102MA_K3                | Helyi társadalompolitikai stratégiák                    | 2   | koll  | 3      | -           | 1.    |
| BTSZ103MA_K3                | Szociális gazdaság                                      | 2   | koll  | 3      | -           | 1.    |
| BTSZ104MA_K3                | Közösségfejlesztés                                      | 2   | koll  | 3      | -           | 1.    |
| BTSZ105MA_K3                | A szegénység szociálpolitikai összefüggései             | 2   | koll  | 3      | -           | 2.    |
| BTSZ106MA-K3                | Közpolitikák I.                                         | 2   | koll  | 4      | -           | 2.    |
| BTSZINSI MA                 | Idegen nyelvi szaknyelvi ismeretek MA                   | 2   | gyj   | 2      | -           | 2.    |
| BTSZ108MA-K3                | Fejlesztési stratégiák és szociális projektek           | 2   | gyj   | 3      | -           | 2.    |
| BTSZ109MA_K3                | Szociális igazgatás                                     | 2   | koll  | 3      | -           | 2.    |
| BTSZ110MA_K3                | Társadalombiztosítás                                    | 2   | koll  | 3      | -           | 3.    |
| BTSZ111MA-K3                | Szociális tervezés, szervezés, intézménymenedzsment I.  | 2   | koll  | 3      | -           | 3.    |
| BTSZ112MA-K3                | Szociális tervezés, szervezés, intézménymenedzsment II. | 2   | gyj   | 3      | -           | 3.    |
| Differenciált szakmai anyag |                                                         |     |       | 14     |             |       |
| BTSZ120MA-K3                | Alkalmazott társadalomtudományi kutatási módszerek I.   | 2   | gyj   | 3      | -           | 1.    |
| BTSZ121MA_K3                | A társadalmi hátrányok területi összefüggései           | 2   | gyj   | 3      | -           | 2.    |
| BTSZ122MA_K3                | Jóléti ellátások statisztikai adatbázisai               | 2   | koll  | 3      | -           | 3.    |
| BTSZ123MA_K3                | A szociálpolitika gazdasági összefüggései               | 2   | koll  | 3      | -           | 1.    |
| BTSZ124MA_K3                | A kriminológia alapjai                                  | 2   | koll  | 3      | -           | 1.    |
| BTSZ125MA_K3                | Gyermek- és családpolitika                              | 2   | koll  | 3      | -           | 2.    |
| BTSZ127MA-K3                | Alkalmazott társadalomtudományi kutatási módszerek II.  | 2   | gyj   | 3      | -           | 2.    |

|                                         |                                                                            |    |      |    |   |      |
|-----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|----|------|----|---|------|
| BTSZ126MA_K3                            | Társas kapcsolatok és támogatórendszerek                                   | 2  | koll | 3  | - | 2.   |
| BTSZ131MA_K3                            | A társadalmi befogadást segítő projektek                                   | 2  | gyj  | 3  | - | 3.   |
| BTSZ132MA_K3                            | Globális szociálpolitika                                                   | 2  | gyj  | 3  | - | 3.   |
| BTSZ133MA-K3                            | Alkotmányos demokrácia, civil társadalom                                   | 2  | koll | 3  | - | 3.   |
| BTSZ134MA_K3                            | Hátrányos helyzetű társadalmi csoportok                                    | 2  | koll | 3  | - | 1.   |
| BTSZ135MA-K3                            | Idegen nyelvű szövegelemző szeminárium I.                                  | 2  | gyj  | 3  | - | 3.   |
| BTSZ136MA-K3                            | Idegen nyelvű szövegelemző szeminárium II.                                 | 2  | gyj  | 3  | - | 4.   |
| BTSZ137MA-K3                            | Hatékonyság- és eredményesség- vizsgálat                                   | 2  | gyj  | 3  | - | 4.   |
| Specializáció – Foglalkoztatáspolitikai |                                                                            |    |      | 32 |   |      |
| BTSZ150MA_K4                            | Munkaerőpiac és oktatás                                                    | 2  | koll | 4  | - | 2.   |
| BTSZ151MA-K4                            | Szociálpolitikai kutatószeminárium I.                                      | 2  | gyj  | 4  | - | 2.   |
| BTSZ152MA-K4                            | Szociálpolitikai kutatószeminárium II.                                     | 2  | gyj  | 4  | - | 3.   |
| BTSZ153MA-K4                            | Műhelyszeminárium I.                                                       | 2  | gyj  | 4  | - | 3.   |
| BTSZ154MA-K4                            | Műhelyszeminárium II.                                                      | 2  | gyj  | 4  | - | 4.   |
| BTSZ155MA_K4                            | Munkaerőpiaci politikák és foglalkoztatási rendszerek komplex elemzése I.  | 2  | koll | 4  | - | 3.   |
| BTSZ156MA-K4                            | Munkaerőpiaci politikák és foglalkoztatási rendszerek komplex elemzése II. | 2  | gyj  | 4  | - | 4.   |
| BTSZ157MA-K4                            | HR stratégiák                                                              | 2  | gyj  | 4  | - | 3.   |
| Terepgyakorlat                          |                                                                            |    |      | 9  |   |      |
| BTSZ160MA-K8                            | Intenzív terepgyakorlat                                                    | 18 | gyj  | 8  | - | 4.   |
| BTSZ161MA-K1                            | Terepkísérő szeminárium                                                    | 2  | gyj  | 1  | - | 4.   |
|                                         |                                                                            |    |      |    |   |      |
| Testnevelés*                            |                                                                            | 2  | gyj  | 1  |   | 1-4. |
| Munkavédelem*                           |                                                                            | -  | gyj  | 1  |   | 1-4  |
| Szabadon választható tárgyak            |                                                                            |    |      | 6  |   |      |
| BTSZ170MA-K3                            | Szabadon választható tárgy I.                                              | 2  | koll | 3  | - | 2.   |
| BTSZ171MA-K3                            | Szabadon választható tárgy II.                                             | 2  | gyj  | 3  | - | 3.   |

| Szakdolgozat  |                                        |   |     | 20 |           |    |
|---------------|----------------------------------------|---|-----|----|-----------|----|
| BTSZ180MA-K3  | Szakdolgozati szeminárium I.           | 2 | gyj | 3  | -         | 3. |
| BTSZ181MA-K5  | Szakdolgozati szeminárium II.          | 2 | gyj | 5  | BTSZ180MA | 4. |
| BTSZ182MA-K12 | Szakdolgozat elkészítése és benyújtása |   |     | 12 | -         | 4. |

\* A Munkavédelem, valamint a Testnevelés tantárgyak kreditértéke 1-1 kredit, amelyek a szak képzési és kimeneti követelményében meghatározott, a végbizonyítvány megszerzéséhez szükséges kreditek száma fölött teljesítendő.